

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/31/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415206861
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6415206861.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľky: Z. E., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. J. č. XXX, proti odporcovi: Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. O., B. č. XX, v konaní právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Eva Segečová, s.r.o., so sídlom Skuteckého 26, Banská Bystrica, v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej U. E., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, na odvolanie odporcu zo dňa 24. 02. 2016 proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 20P 16/2015-71 zo dňa 12. 01. 2016 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol odporca zaviazaný prispievať počnúc dňom právoplatnosti rozsudku na výživu maloletej U. E., nar. XX. XX. XXXX sumu 150 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky p o t v d z u j e.

V ostatných výrokoch zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd manželstvo navrhovateľky Z.S., rod. F. nar. XX. XX. XXXX a odporcu Q. E., nar. XX. XX. XXXX rozviedol.

Na čas po rozvode súd zveril maloletú U. E. nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ju bude zatupovať a spravovať jej majetok.

Odporcovi bola uložená povinnosť prispievať počnúc dňom právoplatnosti rozsudku na výživu maloletej U. E. nar. XX. XX. XXXX sumou 150 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

Stretávanie odporcu s maloletou nebolo upravené a bolo rozhodnuté, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

K ustáleniu rozsahu vyživovacej povinnosti odporcu, ako otca maloletej súd uviedol: „...Podaným návrhom žiadala navrhovateľka rozviesť manželstvo, ktoré uzavrela s odporcom dňa 08.06.2002 vo Veľkej Lehote a na čas po rozvode manželstva zveriť spoločnú dcéru U., nar. XX.XX.XXXX do svojej starostlivosti s tým, že ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a odporca bude na jej výživu prispievať sumou 300,- € mesačne počnúc dňom podania návrhu 08.06.2015.

Návrh odôvodnila tým, že manželstvo je nefunkčné, lebo po nevere odporcu v roku 2012 sa ich manželstvo zhoršilo. Následne už nebolo také ako predtým, nakoľko odporca na svojom správaní nič nezmenil, začal sa k nej správať horšie, bol agresívny, týral ju fyzicky aj psychicky a viackrát ju udrel v

dôsledku čoho musela vyhľadať lekársku pomoc. V januári 2014 zo spoločnej domácnosti odišla bývať k svojej matke.

Odporca s rozvodom súhlasil. Potvrdil, že manželstvo je nefunkčné a že bol v roku 2012 navrhovateľke neverný. Aktuálne žije s inou ženou. Súhlasil tiež so zverením maloletej dcéry do osobnej starostlivosti navrhovateľky, no nesúhlasil s výškou výživného vyjadriac sa, že je schopný prispievať na výživu dcéry len sumou 100,- € mesačne.

Kolízny opatrovník sa vyjadril, že rozvod manželstva nebude v rozpore so záujmom maloletej, ktorú v prípade rozvodu navrhol zveriť navrhovateľke, ktorá sa o ňu stará.

Súd po vypočutí navrhovateľky a odporcu a po oboznámení listinných dôkazov predložených účastníkmi konania, správy kolízneho opatrovníka, ako aj potvrdenia, ktoré si súd vyžiadal z úradu práce mal za preukázané, že obaja manželia sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky, u oboch ide v poradí o ich prvé manželstvo.

Výpoveďami navrhovateľky a odporcu mal súd za preukázané, že od roku 2014 nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu a neudržiavajú intímne spolužitie. Odporca má aj v súčasnosti mimomanželskú známosť.

Pokiaľ za tohto stavu ani jeden z manželov neprejavil záujem o obnovenie manželského spolužitia, mal súd za preukázané všetky podmienky pre rozvod manželstva ako ich určujú § 22 a § 23 ods. 1 zákona o rodine, podľa ktorých k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch s tým, že súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd za príčinu rozvratu manželstva považuje neveru odporcu.

Ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej U. na čas po rozvode manželstva súd vychádzal z ustanovenia § 24 ods. 4 zákona o rodine, ktorý určuje, že súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Pokiaľ sa obaja rodičia zhodli na tom, že osobnú starostlivosť o maloletú bude zabezpečovať navrhovateľka, ktorá ju aj v súčasnosti fakticky vykonáva a to na požadovanej úrovni ako to vyplynulo zo správy kolízneho opatrovníka, tak súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok voči čomu ani odporca nemal žiadne výhrady.

Stretávanie sa odporcu s maloletou súd neupravoval, nakoľko túto otázku žiadali účastníci neupraviť v zmysle § 25 ods. 1 a 2 zákona o rodine.

V súvislosti s určením rozsahu vyživovacej povinnosti odporcu ako otca maloletej mal súd za preukázané, že navrhovateľka je vedená na úrade práce od roku 2011. Aktuálne poberá len prídavok na maloletú vo výške 23,52 € mesačne, pretože ako sa vyjadrila, nakoľko je manžel podnikateľom, nevznikol jej nárok na sociálne dávky.

Maloletá aktuálne navštevuje štvrtý ročník Základnej školy vo B. J.. Bola jej diagnostikovaná dyslexia a dysgrafia. Zdravotný stav má dobrý.

Odporca vo svojom vyjadrení aj na pojednávaní uvádzal, že môže na maloletú prispievať sumou 100,- € mesačne. Predložil daňové priznania za rok 2014 spoločností U. - Q., s.r.o. a O., s.r.o. a vyjadril sa tiež, že podniká v tretej obchodnej spoločnosti s názvom O. W., s. r.o., ktorá však nevykazuje ešte žiaden zisk. Podľa týchto priznaní ide o tzv. „nulové“ daňové priznania, teda firmy nevykazovali žiaden

príjem ani obrat. Svoje výdavky odporca vyčíslil v priemere na sumu 985,- € mesačne, a to 105,- € na bývanie, 250,- € na stravu, hypotéku na byt v BSM 210,- € mesačne, splátky spoločných pôžičiek 300,- € mesačne, oblečenie, obuv, hygienické potreby 70,- € mesačne, mobilný telefón 50,- € mesačne. Tiež prispieva dcére na stravu v škole sumou 20,- € mesačne.

Následne navrhovateľka aj kolízny opatrovník navrhli stanoviť odporcovi výživné v sume 150,- € mesačne.

Súd vychádzajúc najmä z výdavkov odporcu a jeho príjmových pomerov, ktoré síce ako sa sám vyjadril nie sú pravidelné, dospel k záveru, že je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu maloletej dcéry sumou 150,- € mesačne. Sám odporca uviedol, že je schopný platiť 100,- € mesačne, okrem toho je schopný platiť aj obedy vo výške 20,- € mesačne a teda v zásade rozdiel 30,- € mesačne je podľa názoru súdu odporca schopný pokryť nepatrným znížením niektorých mesačných výdavkov, napr. na stravu (ktorú deklaroval v sume 250,- € mesačne), pretože podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine má výživné jednoznačne prednosť pred inými výdavkami rodičov. V situácii, kedy otec dokáže za mesiac minúť takmer 1.000,- € je skutočne v jeho možnostiach zracionalizovať svoje výdavky tak, aby prispieval na maloletú sumou 150,- € mesačne, keď ako sám na pojednávaní uznal, nie je táto suma vzhľadom na potreby maloletej vysoká.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.“

Proti rozsudku podal odvolanie otec maloletej a to čo do výroku, pokiaľ bol určený rozsah jeho vyživovacej povinnosti.

V dôvodoch odvolania otec uvádza, že prvostupňový súd nevykonal žiadne dôkazy k zisteniu mesačných výdavkov matky na maloleté dieťa. Súd nedostatočne skúmal aj možnosti a schopnosti matky maloletého dieťaťa a zaoberal sa výlučne jeho možnosťami a schopnosťami. Ani tieto, ale nepreukazujú výšku výživného ku ktorej dospel prvostupňový súd. Takéto výživné nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť. Jeho príjem mu to neumožňuje. Navyše všetky spoločné pôžičky s manželstva spláca on.

Nebráni sa na potreby svojej vlastnej dcéry posilať výživné a vždy keď má jednorazový vyšší príjem jej kúpi všetko čo potrebuje, tak ako doteraz, t.j. aj nad rámec určeného výživného, avšak pravidelne mesačne nie je v jeho schopnostiach prispievať na jej výživu sumou 150 €.

Ani výška odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa nie je v súdnom konaní nijakým spôsobom zistená, preukázaná ani popísaná v rozhodnutí súdu, potom je takéto rozhodnutie v časti určenia výšky výživného predovšetkým z toho dôvodu, v celom rozsahu nepreskúmateľné a odvolateľ tvrdí, že zakladá toto rozhodnutie pre neho stav jeho neistoty smerom do budúcnosti.

Z odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu nie je zrejmé, o aké dôkazy súd oprel svoje zistenia a akými úvahami sa spravoval, keď dospel k záveru, že výživné určil na maloleté dieťa práve na sumu 150 € a prečo práve na túto sumu, keď takáto suma z vykonaného dokazovania nevyplýva.

Otec dieťaťa v ďalšom citoval z rozsudku NS SR sp. zn. 4 Cdo 171/2005 zo dňa 27. 04. 2006. Tiež poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Sž 100/2006 zo dňa 20. 06. 2007. Konštatuje, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Záverom odvolateľ navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil, prípadne, aby v zmysle § 221 ods. 1 ods.2 OSP rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil.

Matka maloletej sa k podanému odvolaniu vyjadrila. Uviedla, že od času právoplatného rozhodnutia súdu k danej veci sa jej skutočné výdavky nezmenili, ale práve naopak. S dcérou musela vyhľadať pomoc psychológa (V.. U. G., B.), ktorú opäť navštevuje a to často. Jedno sedenie stojí 30 €. Nemá auto a platí aj náklady spojené s prepravou. Autobusom je tam zlé spojenie. Musí si vždy vyhľadať odvoz. Psychologička jej bola odporúčaná U. ošetrujúcim lekárom Q.. B. R.. K psychologičke musí chodiť, lebo U. výrazne zmenila správanie a to následne po návštevách u otca. U nej je prvoradý duševný a psychický vývoj U.. S psychologičkou sa kedykoľvek radí aj telefonicky. Navštevuje aj špeciálne pedagogicko-

Psychologické centrum Nová Baňa, kde U. vykonáva pravidelné cvičenia ohľadom študijného posunu (bola jej diagnostikovaná dyslexia a dysgrafia, zmiešaná porucha). Centrum navštevuje 3 krát do mesiaca. Tam sú tiež spojené náklady s cestovaním. X. potrebuje jej stopercentnú starostlivosť, nakoľko po vyučovaní sa jej venuje (písanie úloh, učenie). Učenie vyžaduje dlhší čas a toto je jeden z dôvodov, pre ktoré nie je možné zladiť prácu s jej potrebami.

Čo sa týka ostatných výdavkov napr. oblečenie, školské pomôcky, stavu atď. pomáha jej rodina. Nemá to nejako zdokladované. Jej príde aj prízemné odkladať si bloky za to, čo kúpi svojej vlastnej dcére.

Otec maloletej jej sumu 150 €, na ktorú bol zaviazaný súdom prvého stupňa ani raz neposlal v plnej výške. Kупuje si značkové veci (lyžiarsku výstoj, kúpil si aj nový bicykel) a rezervoval si aj dovolenku v Chorvátsku. Z toho vychádza, že jej bývalý manžel netrpí finančnou núdzou a suma, na ktorú bol zaviazaný okresným súdom nie je vôbec vysoká. Práve naopak mohla požadovať aj vyššiu.

Navrhla preto rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a napadnutý výrok rozsudku okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP, ako vecne správny.

V nenapadnutých výrokoch zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti. Z obsahu spisu vyplýva, že procesný súd správne postupoval, keď rozhodol v zmysle enunciátu. Dôvody, pre ktoré tak urobil, okresný súd správne a podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 OSP).

K dôvodom podaného odvolania krajský súd navyše dodáva. Otec tvrdí, že súd nevykonala žiadne dôkazy k zisteniu mesačných výdavkov matky. V tejto súvislosti postačí poznamenať, že súd prvého stupňa zistil, že príjem matky spočíva iba z prídavku na maloletú vo výške 23,52 €, pretože manžel bol podnikateľom a nevznikol jej nárok na sociálne dávky. Maloletá má zdravotné problémy, pričom matka sa o ňu musí sústavne starať.

Je pochopiteľné, že za takejto situácie pri zdravotne postihnutom dieťati, ktorému matka venuje celodennú starostlivosť, táto nemá nejaké ďalšie možnosti a schopnosti obstarávať finančné príjmy.

Matka svoju vyživovaciu povinnosť, aj vzhľadom k zdravotnému stavu dieťaťa, vyvažuje v prevažnej miere výkonom osobnej starostlivosti.

Otec iba poukazuje, čo mal súd skúmať, avšak žiadne dôkazy nenavrhol.

Za tejto situácie sa odvolaciemu súdu javí neadekvátna požiadavka otca na nejaké podrobné skúmanie potrieb maloletej.

Maloletá bude mať 11 rokov. Jej potreby sú nepochybne primerané rozsahu potrieb dieťaťa k jej veku, avšak sú navýšené o náklady spojené s jej nepriaznivým zdravotným stavom.

V odvolaní odporca nenavrhol vykonať žiadne nové dôkazy, nepoukázal na nejakú konkrétnu skutočnosť, ktorú treba vyhodnotiť, ba dokonca ani neuviedol v akom rozsahu si predstavuje plnenie svojej vyživovacej povinnosti.

Neuviedol, aké sú jeho skutočné príjmy, no pritom tvrdí, že určené výživné nie je schopný platiť. Za tohto stavu je odvolací súd povinný postupovať v zmysle ust. § 213 OSP a je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa.

Odvolací súd nemôže prehodnocovať právne závery súdu prvého stupňa, bez toho, aby doplnil dokazovanie, prípadne zopakoval vykonané dôkazy, alebo prihliadal na iné nové skutočnosti, ktoré neboli a nemohli byť predmetom skúmania súdu prvého stupňa.

K tvrdenej nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvého stupňa je potrebné uviesť, že v danej situácii možno vychádzať iba z dvoch možností.

Rozsudok súdu prvého stupňa, ako už bolo uvedené je jasný zrozumiteľný, teda aj preskúmateľný. Za tohto stavu veci tvrdenie odvolateľa má buď účelovo pripraviť pôdu na prípadné zrušenie rozhodnutia vyšším súdom, alebo mu skutočne odvolateľ, prípadne jeho právna zástupkyňa nerozumie.

Sudca však neodôvodňuje písomné vyhotovenie vydaného rozsudku, z dôvodu, aby nebolo zrušené odvolacím súdom, prípadne aby presvedčil účastníkov, eventuálne ďalšie osoby, ktorým sa rozsudok dostane do ruky. Sudca verejne vyhlási rozsudok a v písomnom vyhotovení podľa zákona vyloží všetky právne relevantné skutočnosti tak, aby v konečnom dôsledku bol rozsudok presvedčivý. Nie, aby bol rozsudok presvedčivý, či zrozumiteľný pre účastníkov, jeho potencionálnych „čitateľov“, ale jednoducho, aby bol jasný, zrozumiteľný a presvedčivý.

Presvedčivosť sa nedosiahne kvetnatým štýlom a ani poňatím odôvodnenia, ako stručnejšej dizertačnej práce, ale jasným v nevyhnutnej miere stručným a pochopiteľným výpočtom tých najzásadnejších momentov, ktoré vo svojom súhrne viedli súd resp. sudcu k vydaniu takéhoto rozsudku.

Pre verejne prezentovaný opačný názor nie sú žiadne objektívne dostupné podklady.

Presvedčivosť súdneho rozhodnutia nemožno chápať, ako absolútnu kategóriu (že rozsudok každého presvedčí svojou vecnou správnosťou), pretože v takto ponímanom chápaní sa objektívne k absolútnej kategórii nemožno ani dopracovať. Presvedčivosť je výsledok intelektuálnej práce sudcu vyjadrenej v ním vydanom rozsudku. Je to logicky pochopiteľný celok, ktorého jadro tvoria čiastočné skutkové zistenia urobené z riadne vykonaných dôkazov a logicky vyúsťujúci záver o zistenej skutkovej podstate prípadu, ktorá bola sudcom podrobená právnej kvalifikácii a vyúsťila v podradenie takto zisteného skutku pod sudcom vyhladanú právnu normu, alebo ním prijatý záver, že takáto norma chovania nájdená nebola, a preto k subsumpcii resp. k aplikácii nebolo možné pristúpiť.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.